

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.

Félévre 4 kor.

Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fil.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Zárna-utca
17. szám,
hová a lap usokemi
részt ill. minden
közlemény intézendő.

Kiadóhivatal
Kaposvár Zárna-utca
17. szám
hová az előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felkötés-
sok intézendők.

A nemzet ellenállása.

A törvényhatóságok, úgy a vármegyeiek, mint a városiak, egyik a másik után tartja rendes vagy rendkívüli gyűlését, hogy az alkotmány védelmében kivegye részét, ahhoz hozzá járuljon.

A somogyvármegyei függetlenségi és 48-as párt választmányának június hó 27-én tartott ülésén kimondott határozatához képest június hó 28-án K a p o t s t y Jenő pártelnök és dr. R u s a Ernő párttitkár aláírásával beadott a vármegye főispánjához a kérvény rendkívüli közgyűlés összehívása iránt, a mely közgyűlés, illetékes forrásból szerzett értesülésünk szerint e hó 12-ére ki is tüzetett.

E közgyűlés fogja tárgyalni azon indítványt, mely a kérvény kapcsán a főispánhoz benyújtott s melynek a val. ülésen megállapított szövege a következő:

Indítvány.

Miután a jelenlegi kormányzat nem felel meg a parlamentáris kormányforma követelményeinek és az országgyűlésnek törvényen kívüli állapotban történt elnapolása, a nemzeti képviselőlet alkotmányos jogkörének és egyáltalában a nemzeti akarat törvényes megnyilvánulásának kijátszása végett eszközöltetett ki a kormány által és így a kormány hivatalban maradása és tovább kormányzása alkot-

mányellenes és öntudatosan szembe helyezkedik a nemzeti akarattal, mondja ki Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága, hogy:

1. Minden oly kormányzat ellen, mely alkotmányellenes, tehát a jelenlegi kormány ellen is, mely kész az országgyűlés kifejezett akarata és bizalmatlansága ellenére is kormányozni, az ország, közvagyonra és jövedelmei felett a képviselőház egyenes tilalma ellenére, tehát törvénytelenül rendelkezni — a vármegye törvényhatósági bizottsága ezennel ünnepélyesen tiltakozik — a jelen kormányt nemcsak nem támogatja, hanem iránta a legnagyobb bizalmatlansággal viseltetik. Ennek folytán:

2. Elvárja és megköveteli a vármegye összes tisztviselőitől és a vármegyébe kebelezett községek és városok előljáróságaitól, így az alábbiakat egyenesen meg is tiltja, hogy a kormánynak a törvényhozás által meg nem szavazott adók behajtására, beszedésére és beszolgáltatására, vagy a törvényhozás által meg nem szavazott ujonczok előállítására és sorozására vonatkozó rendeleteit akár közvetlenül, akár a főispán vagy bárki más útján intéztetnek hozzájuk, végre nem hajtják és annak végrehajtásában közre-

nem működnek, ugyszintén nem működnek közre a póttartalékosok és tartalékosok oly célból leendő behívása és előállítására körül, hogy ez által a véderő részére meg nem ajánlott ujonczok pótoltsanak, miután ez a törvényhozás ujonczmegajánlása illetve megtagadási jogának szándékos kijátszását képezné és arra szolgálna.

3. Utasítja a törvényhatósági bizottság az alispánt, hogy a mennyiben hozzá törvényellenesen és a képviselőház folyó évi június hó 21-én hozott határozatával ellenkező és avval ellentétes kormányrendeletek érkeznek, azokat végrehajtás előtt a vármegye törvényhatósági bizottsága elé terjessze, hogy azokkal szemben az 1886. évi 21. t.-cikkben letett biztosító jogaival élhessen. Evégből elhatározza a közgyűlés, hogy mindaddig, míg a kormányzatot alkotmányos felelős miniszterium át nem veszi, minden hónap első hetijén rendkívüli közgyűlést tart.

4. A vármegye törvényhatósági bizottsága számít tisztviselőinek és összes polgárságának hazafiságára, hogy alkotmányvédő hagyományos feladatait minél erélyesebben teljesíthesse, egyúttal ünnepélyesen kijelenti, hogy bármiféle sérelemért, a mi a tisztviselő-

T A R C Z A.

Tíz év után.

Írta: Alpári Lajos.

Soha ilyen tarka társaságot nem köszöntött még a vén potrohos logadós, mint a minő a mienk volt. Tizenhárom derült arcú, férfikora elején álló fiatal ember, tele jókedvvel, tele reményekkel. Volt közöttünk prókátor, orvos, tanár, katona, sőt még pap is. Mind régi, jó barátok, egykor kenyeres pajtások, pedig most már akad olyan is, aki rá sem ismer a másikra. Nagy idő is az a tíz esztendő! Epen tíz esztendője, hogy elváltunk egymástól. Mi minden esett meg azóta. A ki még akkor bapusza helyét simogatta, most Mohamedet igyekszik megszégyeníteni hatalmas szakálával. Négyünknek már családja is van. Itt vannak az asszonyok is. Hogy megváltoztak! Azokból a bohó, bodrifürtű, kis leánykákból minő csinos, méltóságos tekintetű menyecskek lettek.

— Itt van-e mindenki? — kérdi a hosszú szakálu professzor.

— Egy megint hiányzik! — feleli a felvidről közénk cseppen, tót diakból lett orvos. Szinte várta, hogy kérdezzek. Büszke volt rá, hogy ilyen jól összerakta a nyá-

jat, mert hát a hosszú tíz év alatt ő tartott bennünket evidenciában.

— Megint hiányzik egy! — mormogta felig hangosan a kaplán. Eppen úgy mint ma tíz éve akkor is hiányzott egy. Akkor is tizenhárman voltunk. Juhász Dani hiányzott.

— Most is ő hiányzik — tódotta még hamarosan a mi tótunk.

— Megjön ő bizonyosan, hiszen emlékezzetek vissza, akkor is megjött, csak késett egy kicsit, vélekedett a prókátor.

Ha nem lettek volna annyira elfoglalva a viszontlátás örömeivel, valószínűleg észrevették volna, mint pirul ki Juhász Dani nevének hallatára egy bájos asszonyarc s mint sápad el egy különben is halvány férfi, az, a ki legtöbbször vitte közülünk, mert legkevesebbet tanult.

En észrevettem mind a kettőn a hirtelen elváltozást. Nem is véletlenül. Szándékosan pillaytoztam feléjük, várva a hatást melyet hiányzó társunk emlegetése fog előidézni arcaikon, mert nekem jó emlékező tehetségem van. Nem feledtem még el, hogy miért jött tíz év előtt oly későn a bucsulakomára Juhász Dani. Akkorban többen is tudtuk az okát, de hát azóta sokkal több gondunk volt mindnyájunknak, hogy sem ilyen apró diák-bolondságokra is ráértünk volna visszaemlékezni. De én mégsem felejtettem el, hogy miért késett meg? Ott sétált biz ő a kertek alján egy szökehajuterlekaczagásu, kis leánynyal, aki oly üd-

vözulten nézett rá mosolygós kék szemével, mikor megmutatta neki érettségi bizonyítványát. Mily édes álmokkal szöttek, mily ragyogó légvárakat építettek a jövőről ott a szerelmesen susogó nyárfák alatt. Az ifju úgy állott előtte, mint a mesék hőse. Elfog menni, de vtsszajön érte. Az a darab papiros, melyet valóságos gyöndérséggel czirógattak mindketten, záloga és és talizmánya álmódott boldogságuknak. Ez a pajs, mellyel a hős előre fog törtetni, előre, előre, föl az első sorba s akkor még a keményszívű papának is meg kell hódolnia előtte. Igen méltó lesz az ő nevére s elfogja feledni, hogy csak egy szegény városi írónak a fia.

Szerettem volna megkérdezni attól a kipirult, szép asszonytól ott az asztalfőnél, emlékszik-e még erre, nagyságos asszonyom. De minek kérdezzem? Elárulta a pirulása is, elárulta férje mogorvasága is, hogy ők is melékezzek. Tán még azt is tudják, hogy sova tett az a bolondos gyerek. Bizonyosan tudják ők, hogy az ma nem jöhet ide, különben ők maradtak volna el. Becsület-szóval fogadtuk ugyan, hogy tíz év múlva együtt üljük meg az érettségi jubileumát, de hát az csak olyan gyerekbecsület, a mi talán nem is kötelea.

Fölhordták az ételt, megeredt a koczintás, a poharazés. Felköszöntőnek sem volt a híján. Mindenki ki akart tenni magáért. Ittunk boldog-boldogtalan egészségre. Közben meg felnyitottuk a régi, jó

Ezek folytán indítatva éreztem magamat, hazafiúi lelkiismeretem számára hallgatva egy olyan alapra helyezkedni, mely megadja azt az erőforrást, mely minden államnak védőpajzsát képezi: az önálló nemzeti hadsereget.

Tisztelt választó polgárok! Önök engem ez évben már másodízben tiszteltek meg bizalmukkal az által, hogy mandatumot adtak kezembe. E mandatumot eddig 67-es alapon birtam; de az imént felhozott indokok alapján, melyekhez egyebeket hozzáfűzni szükségtelennek tartok, e hó 23-ik napján beléptem a Kossuth Ferencz vezetése alatt álló Függetlenségi és 48-as pártba.

Midőn van szerencsém ezt önöknek e nyílt levél útján tudomásukra hozni, szives elnézésüket kérem, hogy egyrészt egészségi állapotom, másrészt a gazdasági nagy munkaidő miatt személyesen nem jelenek meg önök előtt.

Jóakaruta bizalmukat és támogatásukat a haza boldogítása körüli együttes működésünkre kérem.

Reméljük, hogy a képviselő egészsége mihamarább helyre áll s a küzdők sorában lesz alkalmunk üdvözölni.

H I R E K.

A függetlenségi kör.

A kaposvári függetlenségi és 48-as kör mult vasárnap közgyűlést tartott, melyen tisztviselői karát megválasztotta. Ezzel az alakulás befejezést nyert úgy, hogy a mint a zárda-utcai Németh-féle házban bérelt helyiségeit berendezte, azonnal megkezdheti üdvös működését.

A közgyűlést ezuttal is Szalay Károly, a szervező bizottság elnöke nyitotta meg, a közgyűlés jegyzőkönyvét Kertész Manó vezette.

A választás titkos szavazás után, Matolcsy József elnöklete alatt Kertész Manó és Biczó József tagokból álló bizottsághoz benyújtott szavazó lapokkal történt, a melynek eredménye a következő lett:

Diszelnök Thaly László, elnök dr. Zánkay Gusztáv, tarselnök Kemény Samu, alelnök Bécsy Márton és Légár József, titkár dr. Pete Márton, jegyző dr. Holló László Gehring István, Kertész Béla, háznagy Tatar Gusztáv, ügyész dr. Rusa Ernő, pénztárnok dr. Schön Manó, ellenőr Keresztes József.

Választmányi rendes tagok: Berger Vilmos, Baló Gyula, Betnár Márton, Biczó István, dr. Czenzhe Pál, Danka István, Faragó Lajos, Frank Arthur, Bogyay Jenő, Horváth Pál, Kapotsy Jenő, Kertessy Elek Kertész Lajos, Kertész Manó, dr. Kovács József, Koczián Emil, Lencz Sándor, Légár Lajos, Madarász Andor, Matolcsy József, Peterka József, Prasszer Gyula, Riba János, dr. Simon Dániel, dr. Szabó Samu, Noszlopy Tivadar, Vörös Nándor, dr. Székely Antal, Tankovics János, Velzl Károly.

Póttagok: dr. Bakonyi Lajos, Gundy László, Horváth Imre, Veisel Samu, Bertalan Zsigmond dr. és Marosi János.

Ezután Zánkay Gusztáv dr. és Kemény Samu megválasztott tisztviselő társaik nevében is, a megtisztelő bizalmat megköszönték s Szalay Károly a gyűlést bezárta.

— **Az új József kir. herczeg.** A király megengedte József Ágost kir. herczegnek, hogy ezentul czupán az egyik nevét használva, József kir. herczegnek nevezze magát. A kir. herczeget e királyi elhatározás

kérésére bizonyára az a forró szereret indította, amelyet nagynevű őse, József nádor iránt érez. De megnyilvánul elhatározásában a magyarság iránt való amaz érzés is, amely immár elválaszthatatlan a József kir. herczeg névtől s amely mindnyájunk szívében a hála és benső ragaszkodás visszhangját ébreszti föl; azonkívül zálogul szolgál a József Ágost elhatározása annak is, hogy magasztos és nagy terhekkel járó töladatát édes apjának és ősenek nagy nevéhez méltó módon fogja betölteni.

— **Évzáróünnepély.** Junius 28-én volt a kaposvári főgymnasiumban az évzáró ünnepély, melyre legközelebb még visszatérünk.

— **Gazdák figyelmébe.** A kereskedelmi miniszter körrendeletileg hívja fel a hatóságok útján a gazdákat, hogy a buzakeresztetek saját érdekükben a vasuti pályatesttől kilenczvenöt méter távolságra rakják, a vasut mentén két-három biztossági barázdát húzassanak, mert aki ezeket a rendeli kezeléseket meg nem tartja, annak a vasúttal okozott kárát meg nem fizetik. Akarandékezt nem tudja betartani, azt terményeinek azonnal való elhordására kötelezik.

— **A kaposvári függetlenségi és 48-as kör** július hó 2-án d. e. tíz és fél órakor a Korona szálloda nagytermében választmányi ülést tart, melynek tárgysorozata: 1. A költségvetés megállapítása. 2. Helyiség kibérlése. 3. Szolga alkalmazása. 4. Ügyrendkésztő bizottság kiküldése. 5. Indítványok.

— **A kaposvári polgári leányiskola** volt és jelenlegi növendékei az intézet kebelében tennálló »Erzsébet Egyesület« javára igazi művészi színvonalon álló s egy iskolai előadás keretein jóval túlhaladó előadást rendeztek a kaposvári nyári szinkörben junius hó 28-án — s az intézet vezetősége úgy a közreműködők feledhetlen kedves estét szereztek Kaposvár és a vidék közönségének, mely a szinkört zsúfolásig megtöltötte s teljes örömmel és elismeréssel tapsolt a rügyfakadó tavasz üde virágainak. Az előadás Kerner »Szózatnyitánya«-val kezdődött, majd ezt követte Krisanich Lujza szavalata, ki Tompa virágregének »Előhangját« adta elő szépen és helyes interpretálással, ezt követőleg az intézet III. és IV. osztályu növendékei és a munkatanfolyam hallgatói Hauptman »Májusi dalát«-t énekelték. Zajos tetszést aratott Sziget Gy. Ilonka tanítónőjelölt szavalata, ki Sas Ede »Erzsébet királyné és a virágok« című költeményit adta elő igaz érzéssel. A műsor első részét bezárta Chován Károly »Tavaszi dala« melyet az intézet III. és IV. osztályu növendékei és a munkatanfolyam hallgatói adtak elő szabatosan. A műsor második részének első száma Várady—Haszlinzsky daljátéka »A hajnal ébredése« volt, melyet az intézet 12 tanulóján az »Erzsébet Kör« énekkara adott elő Bogyay Vilma, Borovicz Margit, Csárgoly Aranka, Diera Irma, Ellenbogen Aranka Andrei Ilonka, Fodor Margit, Galimberty Vilma, Gajdy Ilona, Hermann Mari, Hudecz Anna, Kocsis Madlin, Kovács Borcsa, Perczel Sarolta, Roboz Attala, Roboz Elza, Szarka Katinka, Szigeti Gy. Ilona, Schröder Gizella, Tihanyi Ella, Tihanyi Hermin, és Zverina Mariska az intézet volt növendékei közreműködésével. Szóló számaikkal általános tetszést s viharos tapsokat arattak Zverina Mariska Perczel Sarolta Krisanich Lujza, Galimberty Vilma és Ellenbogen Aranka. Ezen számu után énekelték Nagy F. József első zsengejét »Ha a nap felkel« című kedves kis dalát a közönség a fiatal szerző ezen első művét viharos tapsokkal honorálta. Az előadás fénypontja azonban T. Garail Erzsébet 3 felvonásos kedves daljátéka volt a »Virág

álm«, mely költői bájosságával a közönséget egészen magával ragadta s az összes bájos szereplők előadását meg-megújuló tapssal s éljenzéssel jutalmazta. Szeretnők az egyes szereplőket mind felsorolni, de a helyszüke nem engedi meg, csak röviden jelezhetjük, hogy szép kedves volt minden s a közönség köztük a nagyszámban megjelent szülők igaz örömmel élvezték bájos szereplésüket s Zverina Mariska bájos virág tündére, Perczel Sarolta szerény és kedvesen mosolygó ibolyája, Kisfaludy Mariska előkelő rózsája, Szigeti Gy. Erzsébet mindig sikkes s kellemesen modern tulipánja, Kelemen Magda édesen csicsergő gyöngyvirága Plachner Pirocska szende rezedája méltó keretet talált a többi testvér virágok bájos körében. A műsor utolsó száma a »Virágtáncz« volt melyet ügyesen és graciosusan lejtettek el az intézet jelenlegi és volt növendékei közül néhányan. Az előadás végeztével a közönség nagy ovációban részesítette Nagyné Csorba Mária igazgatót, kinek az est sikerében oroszán része volt. Ki nem kimélve időt és fáradságot hozta létre a szép estét s szerzett örömet a szülőknek s a nagyközönségnek s a páratlan erkölcsi siker mellett szép összeggel gyarapította az »Erzsébet Kör« pénztárát is. Az előadás esti 11 óra után ért véget s a közönség egy felejthetlen kedves est emlékeivel távozott a színházból.

— **A sajtó megrendszabályozása.** A P. N. írja: A Fehérvár-miniszterium a megtorlás eszközeihez folyamodik. Munkáját a sajtószabadság megnyirbálásával kezdi. Politikai körökben az a hír van elterjedve, hogy a kormány eltiltja a lapok utcai elárúsítását, ami első sorban az olesó és tulnyomóan ellenzéki lapok tönkretételét jelenti. A megtorlást a köz-igazgatási és közrendészeti hatóságok útján akarja végrehajtani, melyeknek nem lesz joguk a jövőben utcai elárúsításra vonatkozó engedélyeket adni. Arról is van szó, hogy a kormány nem fogja többé lapoknak csomagokban vidékre való szállítását uengedni. A megtorlást — hirt szerint — már július elsején foganatosítja a kormány. Azt hisszük; a kormány még nagyon meg fogja gondolni ezt a dolgot és a hatásában és következményeiben kiszámíthatatlan támadásról, amelyet egyes ellenzéki lapok léte ellen akar intézni, le fog mondani. Hogy a sajtót, amely esodálatos egyértelműséggel szállt a nemzeti ügy védelmére, és a közvéleményre való nagy hatásánál fogva talán legnagyobb mértékben előidézője is volt a nemzet felébredésének, a kormány a legszivebben egyszerűen eltüntetné a föld színéről, elhisszük. De az ilyen dolgot könnyebb akarni, mint megeselekedni.

— **«A Polgár»** politikai napilap. Főszerkesztő Dr. Vázsonyi Vilmos, országgyűlési képviselő, aki publicisztikai munkásságát kizárólag e lapnak fogja szentelni. Az egyenlő jogon, az általános kulturán és agazdasági igazságon felépült magyar népállam, a polgári Magyarország: az ideál, melyet A Polgár szolgálni akar. Gyarapatani a lehanyatlott polgári önértéket terjesztetni a népjog tiszteletét, kitépni a reakció minden fajtájának gyökerét, támogatni a politikai és gazdasági felszabadulásra törekvő rétegeket, küzdeni az osztályállam maradványai ellen: az A Polgár politikai hitvallása. Fegyvere az alkut nem ismerő radikális igazság, melyet a közélet és a társadalom minden terén érvényesíteni kíván. De a radikálizmust sehasem fogja keresni a hang durvaságában, mindig csupán a meggyőződés erejében. E cél elérésében, a lap főszerkesztőjét, dr. Vázsonyi Vilmost, a publicisztika és szépirodalom legjelesebb munkásai támogatják. A Polgár rendes munkatársai: Ifj. Ábrányi Kornél, (vezérezik és tárcza), dr. Aczél Endre, Adorján Andor, Barabás Ferencz (vasuti ügyek), dr. Batazékai Lajos, dr. Benedek János (vezérezik és tárcza) dr. Besnyő Béla, dr. Bródy Ernő, Bródy Sándor (vezérezik és tárcza) Palotai Hugó, Berkes Imre, Csérgő Hugó (felelős szerkesztő), dr. Vázsonyi Vilmos (főszerkesztő). A Polgár-

ban szabad szellemű, teljesen független, demokráciás irányú, irodalmi színvonalon álló napilapot kap az olvasó. A Polgár teljes tájékoztatást ad a politika és a társadalom minden mozzanatáról és legelőszövegebb ilyen terjedelmű napilap, egyes száma a fővárosban és vidéken 2 krajczár. Előfizetési árai pedig a következők: egész évre 16 korona, fél évre 8 korona, negyedévre 4 korona, egy óra 1 kor 40 fill. A Polgár megjelenik, minden nap reggel, ünnep és vasárnap után is. Szerkesztőség és kiadóhivatal VI., Eötvös utca 37.

KÜLFÖLD.

— **Az orosz-japán háború.** Meseszerű hír sivit végig Oroszországon. Nem kevesebb minthogy Togo a flottájával közelebről megjelenik a balti tengeren, hogy Oroszország partját blokádnál helyezze. Minthogy »Times« kürtöli világgá e hirt azzal a megjegyzéssel, hogy Oroszország képtelen lesz megvédelmezni partjait világos, hogy Auglia nyomást akar gyakorolni a csárra, hogy békét kössön.

— **Oroszországi esemény.** Az orosz alattvalókat, különösen a lengyeleket a csári önkény és a szoldateszka újból minden elfogadható indok nélkül provokálta. Rettenetes vérfürdőt rendeztek az elvadult katona paraszóra, ezer és ezer munkásember polgár, aszszony és gyermek esett el a szociális forradalom csatáterein. De nem maradtak adósok, a provokáltak sem, Most már valóságos csatákat vívnak a csári hatalom testőreivel. Hogy ezenközben felüti fejét a legborzalmasabb anarchia s a megtámadott nép kézi bombákkal fogadja a katonákat, lemészárolja a rendőrség embereit, ez természetes elfajulása a felülről inszenált helyzetnek. A császár pedig ezalatt idegeskedik, ijedezik és tétován kapkon egy jó tanácsnak s valószínű, hogy azt tünteti ki a blzalmával ezután s a ki a hóhér további szerepére vállalkozik.

— **Kína alkotmánya.** Ne lepődjünk meg, mert még nincs meg az alkotmány Kínában, de Tókióba érkezett pekingi távirat szeiint a fővárosban hivatalosan kihirdették, hogy Kínában két év múlva alkotmányos kormányt létesítenek. A közbeeső időben megteszik a szükséges reformokat.

Közgazdaság.

Kisipar fejlődése.

Az újabbban kifejlődött gazdasági harcban sokat beszélnek és irnak a kisiparos sorsának fellendítéséről. E cél elérése a társadalom majd minden rétege indított már évekkal ezelőtti akciót és nem egy vállalat buzgólkodik a nemes cél elérése érdekében. De sajuos, a várt eredmény egyre késik. A szubvenció és egyéb támogatás csak a legkritkább esetben bizonyult alkalmasnak arra, hogy a kisipar termékeit a tökéletesség ama fokára emelje, amelyen a nagystilű gyárak termékei állanak.

A nagytökével rendelkező iparosnak továbbá még a számos más re nézve kedvező tényező mellett még az az előnye is meg van, hogy a modern technika minden vívmányával rendezheti be gyárait és műhelyeit. A kisiparosnak ellenben be kell érnne elárult szerkezetű hiányos gépeivel és eszközeivel, a minék következtében se tökély, se külső csin dolgában nem vetekedhetik a nagyipar termékeivel.

Körülbelül másfél évtizede annak, hogy hazánkban a külföld mintájára oly intézmények létesítését vették tervbe, melyet ma »közmuhely telep« elnevezés alatt ismerünk s melyeknek az a céljuk, hogy a kisipar számára hozzáférhetővé tegyék mindazon előnyöket, melyek mostanig csak a nagyipar számára voltak megközelíthetők. Az első ily közmuhely-telep nálunk csak körülbelül 5 éve létesült és üdvös hatása mindenképpen mutatkozik. Ezen a sikeren felbuzdulván, jelenleg több nagyobb vidéki város fáradozik hasonló telepek létesítésén.

Ez az intézmény megfelel ugyan céljának és rendeltetésének, de az iparosvilág csak egy minimális részén tudott segíteni, amennyiben egyrészt ez is mindkét részről — a vállalkozót és a kisiparost értve ez alatt, — kellő tökélyt igényel, másrészt pedig az üzemenk gyárszerűsége kölcsönöz, a mi a kisipar igényeit messzire tulszárnyalja.

Különbben is csak a nagyobb városok te-repviszonyainak felel meg ez az intézmény, mert elsősorban csak a muhely alkalmas helyének kérdését oldja meg, a mire a kisebb város ipkrosa aligha szorul.

Igy tehát a kisiparos termelőképesége ott szenved fenakadást, ahol a modern és minden iparágnak külön-külön megfelelő gép beszerzése kerül szóba. A kisiparos kinek helyzete már évek hosszú sora óta válságos, aligha éendelkezik oly tökély felett, a melyért az izara folytatásához szükségelt gépeket s szerszámokat megvehetné. Ily módon tehát a közönség igényét a külső csin és a termelőképeség gyorsasága tekintetében nem elégíti ki. De ezen a aisszás helyzetben segíteni kell és segíteni lehet.

A közmuhely-telepek létesítésével jobbra csak a hely és idő kérdése van megoldva, de szükségessé válik egy olyan intézmény megvalósítása is, mely a közmuhely telepek céljainak kiegészítésül csekély használati díj ellenében kisiparosoknak gépeket adna kölcsön, tekintet nélkül azok szakmájára, valamint az általuk folytatott üzem helyére, mely gépek azután bizonyos használati idő mulva kölcsönvevő iparos tulajdonába mennének át.

A vállalat ügymenete a következő volna: Az iparos a gépek kölcsönadására vonatkozó kérelmét a társasághoz írásban nyújtja be, melynek ügyvezetője, még mielőtt igazgatósági ülés elé vinné a kérelmet információt szerez be s aztán terjeszti azt az igazgatóság elé, mely megszavazza, vagy pedig megtagadja ezek alapján a gépek kölcsönbeadását.

Az információk beszerzése már eleve kizárja, hogy a vállalat lelkiismeretlen könnyelmű avagy épen rosszakaratu egyénekköl csak érintkezésbe is lépjen.

Ha a kérelem kedvezően intéztetett el, a vállalat a gépeket beszerzi, az iparos anyagi felelősséget vállal, mely anyagi felelőség biztosítása bianco váltóval történik. Hogy pedig a gépek egy véletlenül bekövetkezhető káros esemény elől is meglegyenek óva, a kölcsönvevő azokat biztosítani köteles.

A társaság szerelési üzlettel is foglalkoznék. Hogy vállalatát ismertté tegye egyrészt, másrészt pedig hogy az iparosokat a gépek kezelésének mikéntjével megismertesse, a város nagyforgalmu helyein állandó gépkiallítást tart fenn. Üzletkörét egy egész országra kiterjeszti, helyenkint a központhoz hasonló fiókokat létesít.

A vállalat ha megalakulhatna, hatalmas lépéssel vihetné előbbre jelenleg még meglehetősen fejletlen kisiparunk ügyét.

A tökély, ha ily módon érdeklőiek a kisipar iránt, sokkal többet ér és sokkal többet használ, mint a hangzatos jelszavak hirdetése, vagy a személyes hiúság felköltése, mert ez tettekre sarkal, míg utóbbiak csak keneteljes szónoklatokat eredményeznek s a semmittevésnek azt az általános ismert csoportosítását, mi csak az avatatlanok szemében látszik tázas tevékenységnek.

— **Gazdák a Balaton mellett.** A Magyar gazdaszövetség ez évi közgyűlését Balaton-Földváron tartotta. Előzőleg kedden népies gazdaggyűlést rendezett a magyar tenger túlsó partján, Balaton-Füreden. Az országos szövetség gyűlése után pedig a somogyvár megyei szövetkezetek szövetsége tartotta a közgyűlését. Mind a három gyűlés hatalmas seregét gyűjtötte össze az érdeklődőknek s a fürdőhelyek városi közönségét kedvesen tarkította az egyszerű földmivelők és a kezdődő nyári munkában lesült nagyobb gazdák egészséges arca.

Felelős szerkesztő: **Dr. Rusa Ernő.**

Laptulajdonosok és kiadók:

Szalay Károly és Dr. Rusa Ernő.

KÉRJEN

egészen ingyen

ZOMÁMCOZOTT EDÉNYT

képes árjegyzéket. Próbarendelmény: 6 fazék és 6 lábos különféle nagyságban, összesen 12 drb. **1 frt. 75 kr.** 6 egész nagy főzőfazék és 6 egész nagy főzőlábos, összesen 12 drb. **3 frt. 50 kr.** és egy teljes zomámcozott mosdókészlet, mely áll lavor, vizes veder, mosdókanna, éjjeli, szappantartó és fogkefetartó, összesen 6 drb. **2 frt. 50 kr.** csak én szállíthatok; ingyen csomagolás, utánvétel mellett.

K O H N gyári raktár.

Budapest, Csengeri-utca 51. sz.

Sürgönyczim: Kohn edénygyári raktár
B u d a p e s t.

Iszákosság nincs

≡ t ö b b é ! ≡

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszese italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodáhatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszese italt. A COZA oly csendes és biztosan hat, hogy azt a feleség, testvér avagy gyermek egyaránt beadhatja az ivónak tudta nélkül és az illető mégcsak nem is sejtí mi okozza javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki ismét, sok sok ezer térfít a szegyeu és beestelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek

fiatal embert a jó utra és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabította.

Az intézet, mely a Cozador tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot és egy köszönő írással telt köpvet díj és költségmentesen küld, hogy ily bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségére teljeses ártalmatlan.

Igyen próba 416 sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Mevelekre 25 fill. levelező lapok 10 fill. bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 416.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Ingyen kapja

minden

menyasszony és vőlegény

1905. márczius hó 15-től az

Eljegyzési Hiradót

mint mátkasági emléklapot.

Tudósítók kerestetnek.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal

Budapest VII., Allmássy-u. 6.

„ELZA” NYUK

az Elzák a Plymonthok nálam

kitenyésztet szubvarietásai

ELALÓ.

Plymonthokra előjegyzést elfo-

gadok. Tenyészdém bármikor

megtekinhető.

MEZRIGZKY NÉ.

Békásmegyeri tisztviselőtelep

(Pest megye.)

Vidéki gőzerőre berendezetifőgyár

tekintélyes és bevezetett

HELYI ÜGYNÖKÖT

keres

Kaposvár és környékére magas

jutalék mellett.

Ajánlatokat „Bevezetett” jeligével

kiadóhivatal továbbít.

BUDAPESTI
HARISNYAGYÁR

ajánlja dús raktárát

női- férfi- gyermek harisnyakban

eredeti gyári árban

12 pár megrendelésnél bérmentve.

Harisnya fejtételek elváltatnak.

Számos elismerő levél.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

BUDAPESTI HARISNYAGYÁR
főraktár

V. Fürdő-utca 1/a.

„FOGADÓ”

ORSZÁGOS

ORSZÁGOS

VENDÉGLŐSÖK SZAKLAPJA.

PINCZÉREK SZAKLAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal **Budapest, Kerepesi-ut 13.**

Egyedüli legelterjedtebb heti
és hirdetésekre legalkalmasabb szaklap.

Schicht-szappan!

(„Szarvas” vagy kulcsszappan)

Legjobb, legkiadósabb és azért a
legolcsóbb szappan.

Ment mindennemű káros
alkatrészeket!

Mindenütt kapható.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden
darab szappan „Schicht” névvel és a „szarvas” vagy
a kulcs védjegyvel legyen ellátva.

NE VEGYEN
CZIMBALMOT vagy
HARMONIUMOT

mig **REMÉNYI MIHÁLY** műhangszerész legújabb képes
árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik.

Budapestről, Király-utca 45./1. szám.

MIT IGYUNK ?

hogy egészségünket megóvjuk, mer csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb ó.ó.szer. Elsősorban a mohai

AGNES

forrás mint természetes szénsavdús ásványvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyítóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor, légző- és húgyszervi betegségeknek. — Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk. Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha étvágytány és emésztési zavarok állanak be. Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk. Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Agnes-forrást ha májbajtól és sárgaságtól szabadulni akarunk. Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kettes értékű mesterségesen szén-savval telített víznél, sőt szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az Agnesforrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz Kedvelt borvíz. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú venaégloben.

HUSIPARI ÉS ÁLLATFORGALMI ÉVKÖNYV.

Az egyes napokra eső vásárok pontos jegyzékével ingyen és bermentve meg minden mészáros, állatkereskedő, nyersbőrkereskedő, zsiradék és csontkereskedő címére, aki legalább fél évre előfizet a

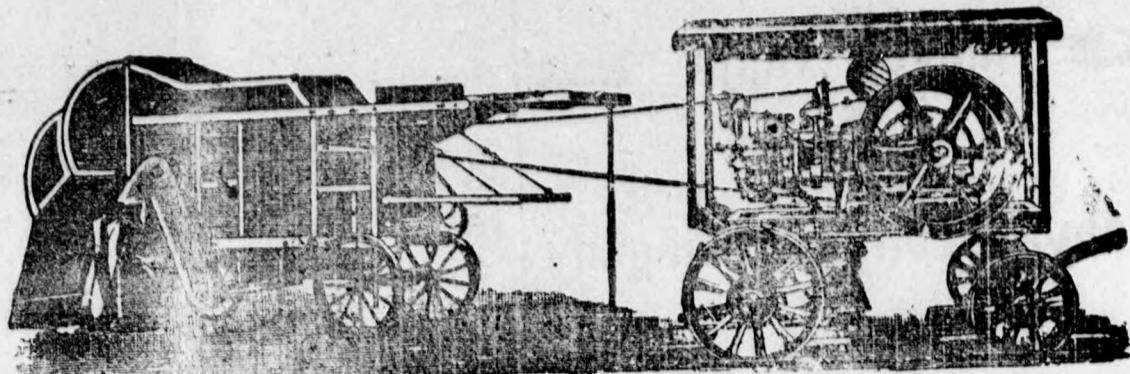
Mészárosok és Hentesek Lapjára.

Előfizetés fél évre 6 kor. — Kiadóhivatal: Budapest, IX. Ferencz körút 13.

Dr. Schmiadt G. főtörzsorvos és phisicus hires

fülolaja

meggyógyítja az időleges süketiséget, fülfolyást, fülzugást, sőt az idült nagyothallást. Egyedül Plávsics G. gyógyszer-tárában Ujvidéken kapható. Használta utasítás van hozzá.

Elsőrendű gyártmány!
Kedvező fizetési feltételek!

Benzin-lokomobilok.
Benzin-motorok.

Tömör kivitel!
Legmesszebbmenő szavatosság!

Teljes cséplő szerelvények.
Szivógáz-motorok.

Osers és Bauer motor-gyáriraktára

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Árjegyzék ingyen és bermentve.

Acetylen-lámpák

kézi,- köcsi,- Spritzbogen - pózna - rud,- asztali,- udvari,- kerti,- istálló,

Acetylen-lámpák

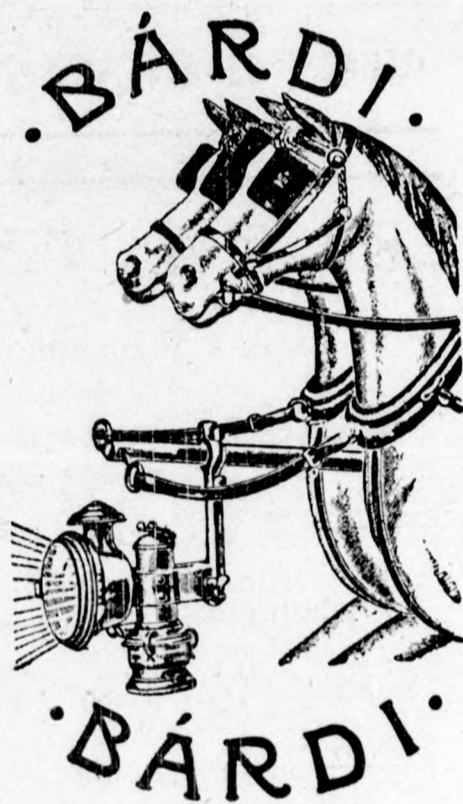
Automobil-lámpák.

Éjjeli szántásoknál különösen alkalmazásnak, mert nappali fényt adnak.

BÁRDI JÓZSEF Budapest, VI. Gyar-ut. 10

Andrássy-ut és Király-utca között.

Kaposvári képviselő: Politzer Samu.

PENZKÖLCSÖN!

Alulírott iroda előleges költség nélkül s mindenkor a legkorrektebb lebonyolítás mellett szerez:

1. Törlesztéses személykölcson 15—25 évi törlesztésre. Havi törlesztés 1000 kor. után 7—9 kor. Ezen kölcsönök csak nyugdíjgyenyezők és tisztviselőknek, katonatiszteknek stb. adhatók, kiknek törzsfizetése legalább 1800 korona.
2. Váltókölcson 5—8 évre négyhavonként 5%-os tőketörlesztéssel minden hitelképes egyénnek.
3. Jelzalogkölcson 3 $\frac{1}{2}$ —4 $\frac{1}{2}$ %-ra és 5—75 évi tartamra.
4. Életbiztosítási kölcsönt (halál- és életsetre) 10.000 korona összegig orvosi vizsgálat nélkül.

Közbenjárás díj csekély összegben van megállítva s a kölcsönösszeg nagysága szerint 2—5% közt váltakozik. — Kimerítő személyhitel prospectusaink bárkinek kívánatra rendelkezésére állanak. Levelezésre válaszbélyeg melléklendő.

Magyar általános hiteliroda

BUDAPEST, II. Ostrom u. 5.

(Saját házában.)

Pontos címzést kérünk!